

RPW/84866/2021 P
Data: 2021-10-13

Warszawa, dn. ⁰⁵..... października 2021 r.

**ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

KR-WHL- 2195/2060/2021/JK

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2021 -10- 13
ZAL.	NR

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Pan Marcin WIĄCEK

Szanowny Panie Rzeczniku,

W nawiązaniu do pisma II.519.605.2021.MM z dnia 14 września 2021 r. dotyczącego dokonania analizy zjawiska w postaci tzw. „łowców pedofilów” i działań Policji w odniesieniu do aktywności takich osób poniżej uprzejmie przekazuję wnioskowane informacje.

W pierwszej kolejności chciałbym Pana Rzecznika poinformować, iż Biuro Kryminalne KGP, w związku z posiadaną wiedzą i otrzymywanymi sygnałami dotyczącymi działań „łowców pedofilów”, już we wrześniu 2020 roku zwróciło się do Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej z prośbą o dokonanie oceny formalnoprawnej ich działalności, w tym w zakresie dokonywania przez nich tzw. „prowokacji obywatelskich”, obywatelskiego zatrzymania stypizowanego w art. 243 § 1 k.p.k., jak również udziału w podejmowanych przez nich czynnościach ekipy telewizyjnej czy nagrywania i następnie upubliczniania takich działań.

W odpowiedzi Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej poinformował co następuje:

1. Przede wszystkim przepis art.200a k.k. mówi o „nawiązaniu kontaktu z małoletnim poniżej lat 15” (§ 1) oraz o „złożeniu propozycji małoletniemu poniżej lat 15” (§ 2), co oznacza, że podjęcie kontaktu lub złożenie propozycji osobie dorosłej nie będzie realizowało znamion przestępstwa w formie dokonania. Art. 200a k.k. stanowi jednak samodzielny typ czynu zabronionego, a to otwiera drogę do przypisania odpowiedzialności za popełnienie go w formie stadialnej usiłowania nieudolnego w rozumieniu art. 13 § 2 k.k.
2. Następnie, nie można wykluczyć odpowiedzialności osób określanych mianem „łowców pedofilów” za przestępstwo prowokacji (art. 200a w zw. z art. 24 k.k.) przy

czym ocena czy doszło do nakłaniania do popełnienia czynu zabronionego wymagała będzie szczegółowej analizy okoliczności każdej sprawy traktowanej indywidualnie. „Łowca pedofilów”, którego działania ograniczą się do umówienia się na spotkanie nie poniesie natomiast odpowiedzialności za przestępstwo stypizowane w art. 235 k.k. (kierowanie przeciwko określonej osobie ścigania o przestępstwo przez tworzenie fałszywych dowodów i inne podstępne zabiegi). Dodatkowo jeżeli taka osoba nie powiadomi organów ścigania o zaistniałej sytuacji, to w opinii Prokuratury Krajowej nie poniesie odpowiedzialności za przestępstwo z art. 240 § 1 k.k. ani za czyn zabroniony z art. 239 k.k.

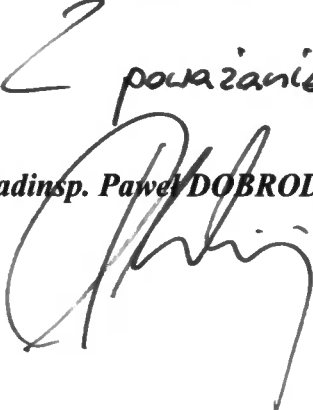
3. Prokuratura Krajowa wyraziła też jasny pogląd, iż nie ma możliwości wyrażenia zgody przez organ procesowy na udział ekipy telewizyjnej w czynności zatrzymania sprawcy przestępstwa z art. 200a k.k.
4. Finalnie Prokuratura Krajowa stwierdziła w ramach swojego stanowiska, że w razie obywatelskiego ujęcia sprawcy przestępstwa z art. 200a k.k. przez osoby określane mianem „łowców pedofilów” spełnione są przesłanki z art. 243 § 1 k.p.k. Przepis nie wprowadza bowiem ograniczeń ani co do osoby, która dokonuje ujęcia, ani co do rodzaju i formy stadialnej przestępstwa jakiego miał się dopuścić zatrzymany.

W tym miejscu chciałbym nadmienić, że uzyskane powyższe stanowisko Departamentu Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej posłużyło następnie do poinformowania specjalnym pismem wszystkich Komend Wojewódzkich i Komendy Stołecznej Policji celem dalszego wykorzystania służbowego, w tym ujednoczenia trybu ewentualnych czynności podejmowanych przez Policję odnośnie działań prowadzonych przez nadmienione powyżej osoby określane jako „łowcy pedofilów”. Polska Policja nie prowadzi żadnej usystematyzowanej czy sformalizowanej współpracy z takimi osobami, reagując na konkretne działania przez nich podejmowane, z reguły są to funkcjonariusze jednostek Policji właściwych miejscowo ze względu na prowadzone czynności przez te osoby. Tym niemniej działalność „łowców pedofilów” jest poddawana stałej ocenie przez Policję pod kątem zgodności z prawem podejmowanych przez nich czynności, w oparciu o konkretne, zindywidualizowane sprawy. Nie ulega raczej wątpliwości, iż podstawowym celem „łowców pedofilów” jest wykluczenie z życia społecznego osób, które zareagowały na prowokację poprzez ujawnienie ich m.in. na forach internetowych. O ile działają oni z zamiarem ochrony określonego dobra prawnie chronionego (tj. bezpieczeństwa seksualnego i psychicznego małoletnich poniżej lat 15) ich zachowanie można by także rozważać w kategoriach stanu

wyższej konieczności, o którym mowa w art. 26 § 2 k.k. Takiej oceny mogą jednak dokonać wyłącznie organy wymiaru sprawiedliwości.

Ponadto, chciałbym podzielić wątpliwości Pana Rzecznika co do umieszczania w sieci i udostępniania nieograniczonej liczbie osób nagrań z ujęcia dokonanego w trybie art. 243 § 1 k.p.k. Jednakże, jak wynika z obowiązujących przepisów, w tym art. 23 i 24 § 1 i 2 kodeksu cywilnego oraz art. 81 ust. 1 i 2 i art. 83 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych zastosowanie ma wówczas ochrona o charakterze cywilnym. W związku z powyższym wyklucza to udział Policji w dochodzeniu takich roszczeń. Co więcej, wydaje się, że w tej materii może również zaistnieć, jak słusznie zaznaczył Pan w swoim piśmie, naruszenie regulacji ustawy Prawo prasowe. Należy jednak zauważyć, iż zgodnie a art. 37 tej ustawy do odpowiedzialności za naruszenie prawa spowodowane opublikowaniem materiału prasowego stosuje się zasady ogólne, chyba że ustawa stanowi inaczej. Tym samym sprawca (w tym przypadku potencjalny „łowca pedofilów”) podlega odpowiedzialności cywilnej za naruszenie dóbr osobistych oraz odpowiedzialności karnej za zniesławienie (art. 212 k.k.) lub zniewagę (art. 216 k.k.). Oba typy przestępstw są ścigane z oskarżenia prywatnego, a tym samym zakres zadań Policji określają właściwe przepisy kodeksu postępowania karnego oraz sąd rozpoznający sprawę.

Z poważaniem
nadinsp. Paweł DOBRODZIEJ

KOMENDA GŁÓWNA POLICJI
 BIURO KRYMINALNE
 ul. Puławska 148/150, 02-624 Warszawa

KR-HML-2195/2060/21/YK

POLECONA-E

EPO

R

(00)459007731353665514

(00)459007731353665514

Poczta Polska

Oplata pobrana _____ zł _____ gr

2021

BIURO RZECZNIKA
 PRAW OBYWATELSKICH

WPŁ. 2021 -10- 13

ZAL. NR

OPLATA POBRANA
 TAXE PERÇUE - POLOGNE
 Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 471603/L

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa